

Valtuustoaloite talviuintipaikasta

Kunnanhallitus 15.12.2025 § 195

Valmistelija	Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302 Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on valtuuston kokouksessa 8.12.2025 jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään selvitetävän talviuintipaikkaa. Kokouksessa jätetty valtuustoaloite on tämän asiakohdan liitteenä.
Vaikutusten arviointi	Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta kaksi: Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle.
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tiedokseen ja lähettää sen sekä kasvun ja oppimisen lautakunnan että teknisen ja ympäristölautakunnan käsiteltäväksi. Aloite on käsiteltävä 31.5.2026 mennessä.
Päätös	Päätösehdotuksen mukaan.
Toimenpiteet ja otteet	kasvun ja oppimisen lautakunta tekninen ja ympäristö lautakunta

Kasvun ja oppimisen lautakunta 17.03.2026 § 14

Valmistelija	Teemu Laasanen, rehtori-sivistysjohtaja, puh. 044 753 0295 Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on valtuuston kokouksessa 8.12.2025 jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään selvitetävän talviuintipaikkaa. Kasvun ja oppimisen lautakunnan näkökulmasta talviuintipaikka on edullinen ja helposti järjestettävä keino, joka edistää kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia, terveyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kaavi tunnetaan liikuntamyönteisenä kuntana, joten talviuintipaikka olisi oiva lisä Kaavin kunnan monipuoliseen liikuntapaikkojen tarjontaan. Kasvun ja oppimisen lautakunnan näkemyksen mukaan talviuintipaikka, lämmin pukeutumistila tai saunaratkaisu tulisi olla kunnan järjestämää / ylläpitämää toimintaa (siivous, kunnossapito, turvallisuus).
--------------	---

Vaikutusten arviointi	Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta kaksi: Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle.
Esittelijä	Rehtori-sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvun ja oppimisen lautakunta puoltaa valtuustoaloitetta ja esittää, että talviuintipaikka Kaavilla toteutetaan vuoden 2026 aikana.
Esittelijän muutettu päätösehdotus	Kasvun ja oppimisen lautakunta puoltaa valtuustoaloitetta.
Päätös	Muutetun päätösehdotuksen mukaan.
Toimenpiteet ja otteet	Kunnanhallitus

Tekninen ja ympäristölautakunta 27.05.2026 § 28
48/00.01.03/2025

Esittelijä	<p>Tekninen johtaja</p> <p>Kaavin kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on jättänyt 8.12.2025 valtuustoaloitteen talviuintipaikan järjestämisestä Kaaville.</p> <p>Aloitteessa esitetään, että kuntaan järjestetään talviuintipaikka, jossa olisi ensisijaisesti sauna, mutta vähintään lämpimät pukeutumistilat. Lisäksi esitetään, että mahdollisuudet toteutukseen selvitetään kunnan omana toimintana tai yhteistyössä yrittäjien/järjestöjen kanssa sekä selvitetään rahoitusmahdollisuuksia hankerahoitusten ja perintövarojen kautta.</p> <p>Teknisen ja ympäristölautakunnan näkökulmasta asian käsittelyssä korostuvat mm. alueen soveltuvuus ja turvallisuus, rakenteiden toteutettavuus, investointi- ja ylläpitokustannukset, viranomaisveloitteet sekä vastuunjako.</p> <p>Ennen tekninen ja ympäristölautakunnan käsittelyä viranhaltijat ovat tutustuneet Rantasalmen ja Tuusniemen kuntien tapaan järjestää talviuintipaikka sekä selvittäneet aiheutuvia kustannuksia.</p>
------------	--

Talviuintipaikan toteutustavat

Talviuintipaikan toteuttamiseen on kolme erilaista vaihtoehtoa:

- Kunnan oma toteutus ja ylläpito. Kunta vastaa rakentamisesta ja ylläpidosta kokonaisuudessaan. Soveltuu silloin, jos paikka on selkeästi kunnan omassa hallinnassa ja osaksi kunnan palveluverkkoa ajateltu.
- Yhteistyömalli (kunta + yhdistys/yrittäjä). Kunta toteuttaa perusinfran (esim. laiturit, turvallisuus, pukutila ja mahdollinen sauna) ja ulkopuolinen toimija vastaa käytännön toiminnasta (aukiolo, lämmitys,

käyttäjämaksut, siivous). Sopii tilanteisiin, joissa käyttäjäkunta on aktiivinen ja toiminnan arki saadaan hoidettua kustannustehokkaasti.

- Toimija- ja vuokrausmalli (yhdistys/yrittäjä toteuttaa, kunta mahdollistaa). Kunta mahdollistaa sijainnin ja lupaprosessit, mutta ei vastaa toiminnasta ja ylläpidosta. Kunnan riskit ja kustannukset pienemmät, mutta toiminnan jatkuvuus riippuu toteuttajasta.

Hyvät ja huonot puolet talviuintipaikasta

Hyvät puolet

- Kuntalaisten hyvinvointi ja terveyden edistäminen. Talviuinti tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita, ja aloitteessa sitä pidetään edullisena ja helposti järjestettävänä keinona edistää kuntalaisten hyvinvointia.
- Kuntalaisten palvelutarpeen vastaaminen. Aloitteessa viitataan toteutettuun kyselyyn, jonka perusteella käyttäjiä arvioidaan löytyvän runsaasti.
- Vetovoima ja yhteisöllisyys. Talviuintipaikka voi vahvistaa kunnan viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta sekä luoda matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuden.
- Mahdollisuus ulkopuoliseen rahoitukseen. Aloitteessa esitetään rahoituksen selvittämistä hankerahoitusten ja perintövarojen kautta.

Huonot puolet

- Kustannukset ja pitkäaikainen ylläpito. Talviuintipaikka ei ole pelkkä kertaluonteinen investointi, vaan edellyttää kunnossapitoa ja valvottuja turvallisuusratkaisuja. Kustannukset syntyvät erityisesti rakenteista, talvikunnossapidosta, huollosta, energiasta sekä vastuukysymysten edellyttämästä ohjeistuksesta ja tarkastuksista.
- Turvallisuusriskit ja vastuut. Talviuintipaikkaan liittyy merkittäviä riskejä mm. liukastumisista, putoamisista, hypotermiasta, virtaus- ja jääolosuhteista, rakenteiden pettämisestä sekä pelastettavuudesta johtuen. Riskienhallinta edellyttää turvallisuusjärjestelyjä, selkeää vastuunjakoa ja käytäntöjä.
- Lupakysymykset ja ympäristövaikutukset.
- Resursointi (työaika ja ylläpito). Jos ylläpito jää kunnan vastuulle, se sitoo teknisen toimen työpanosta ja aiheuttaa toistuvia kustannuksia.

Talviuintipaikan ylläpidon vaatimukset (minimitaso)

Talviuintipaikan turvallinen ja toimiva ylläpito edellyttää vähintään seuraavaa:

- Kulkureittien ja alueen talvikunnossapito. Talvella voi olla säännöllisesti lumitöitä ja liukkaudentorjuntaa, myös viikonloppuisin. Talviaikaan valaistus sekä selvät ja ymmärrettävät ohjeet ja opasteet ovat tärkeitä. Lisänä tulee pysäköinnin talvikunnossapito, jota ei ole nykyisellään ollut.
- Talvella rakenteiden kunnan ja turvallisuuden seurannasta on huolehdittava. Huolehdittavia asioita ovat muun muassa laiturit sekä portaat, avannon ja uintialueen kunnossapito, alueen rakenteiden tarkastukset sekä tarvittaessa dokumentointi.
- Talviuintipaikan turvallisuusvarustukset ja -ohjeistukset. Turvallisuusvarustukset ovat vähintään pelastusrengas, heittoliina ja

mahdollinen tikasratkaisu. Ohjeista tarvitaan turvallisuusohjeet ja käyttöohjeet sekä riskitilanteiden toimintaohje.

- Rakennusten vaatimukset ovat vähintään lämmin pukeutumistila. Rakennusten siivous ja jätehuolto ovat pakolliset. Sauna ei ole avantouintipaikan osalta pakollinen, mutta jos on sauna niin se voi olla siirrettävä tai pysyvästi paikalleen rakennettu. Jos talviuintipaikan yhteyteen tulee sauna niin siihen on huolehdittava lämmitys, huolto, sähköturvallisuus ja paloturvallisuus.
- Talviuintipaikalle tarvitaan vastuuvakuutukset ja päätös sekä sopimukset, kuka vastaa talviuintipaikasta.

Kustannukset (arvio ja kustannuslajit)

Tarkka kustannusarvio saataisiin, jos tiedetään toteutumalli, jolla talviuintipaikka toteutetaan. Alle on tehty suuntaa-antava kustannusarvio Kaavin talviuintipaikasta.

Rakentamis- ja investointikustannukset

- laiturit ja avantorakenteet:	8 000 € - 20 000 €
- portaat, kaiteet ja turvavarusteet:	3 000 € - 7 000 €
- sulatusmatto ja avannon sulanapito:	4 000 € - 8 000 €
- viratuslaite / avannon ylläpito:	100 € - 1 000 €
- sähkökiuas, valaistus ja sähköt:	3 000 € - 10 000 €
- lämmin pukeutumistila ja varusteet:	1 000 € - 2 000 €
- opasteet ja turvallisuusvälineet:	1 000 € - 3 000 €
- suunnittelu- ja lupakustannukset:	3 000 € - 5 000 €
- mahdollinen sauna:	25 000 € - 60 000 €
- mahdolliset maanrakennustyöt:	2 000 € - 10 000 €

Rakentamis- ja investointikustannukset yhteensä

- vähimmäistaso ilman saunaa:	n. 23 000 – 45 000 €
- talviuintipaikka saunalla:	n. 50 000 – 125 000 €

Vuosittaiset ylläpitokustannukset

- talvikunnossapito ja lumityöt:	1 500 € - 4 000 €
- avannon ylläpito ja tarkastukset:	1 000 € - 3 000 €
- sähkö ja lämmitys:	1 000 € - 8 000 €
- siivous ja jätehuolto:	1 000 € - 4 000 €
- huolto- ja pienkorjaukset:	500 € - 3 000 €
- vakuutukset ja hallinnointi:	500 € - 2 000 €

Ylläpitokustannukset yhteensä

- vähimmäistaso ilman saunaa:	n. 5 500 – 10 000 €
- talviuintipaikka saunalla:	n. 10 000 – 25 000 €

Mahdolliset tulot ja rahoitus

- käyttäjämaksut, jos toiminta on maksullista	500 € - 2 000 €
- mahdollinen investointituki kustannuksiin	30 % - 50 %
- perintövarat	kh:n päätös

Riskit

Talviuintipaikkaan liittyy myös riskejä, jotka on huomioitava ennen toiminnan aloittamista ja pyrittävä poistamaan ne kokonaan. Riskienhallinnan kannalta olennaista on suunnitelmallisuus, turvallisuus, selkeät ohjeistukset ja vastuullinen ylläpitomalli.

Keskeisiä riskejä ovat:

- henkilöturvallisuus (liukastuminen, hukkuminen, hypotermia, sairaskohtaukset)
- rakennustekninen riski (rakenteiden kestävyys jää- ja vedenkorkeusvaihteluissa)
- toiminnan jatkuvuus (ylläpidon resursointi ja vastuukysymykset)
- taloudellinen riski (käyttöasteen ja ylläpitokustannusten epävarmuus)
- ympäristöriski (jätteet, rantaluonnon kuluminen, pysäköinnin ja kulkureittien vaikutukset)

Vastuut ja vastuunjako

Vastuunjaon selkeyttäminen on edellytys toiminnan käynnistämiseksi. Vastuunjako tulee määritellä kirjallisesti riippuen toteutusmallista:

- Kunnan oma toteutus ja ylläpito
- Yhteistyömalli (kunta + yhdistys/yrittäjä)
- Toimija- ja vuokrausmalli (yhdistys/yrittäjä toteuttaa, kunta mahdollistaa)

Mikäli kunta järjestää toiminnan itse, vastuualue laajenee ja kunnalle muodostuu myös suurempi operatiivinen vastuu käytännön toiminnasta.

Asian edistäminen ja jatkovalmistelun vaiheet

Aloitteessa esitetään selvitysten tekemistä kevään 2026 aikana ja toteutusta uintikaudelle 2026.

Tekninen ja ympäristölautakunta katsoo, että asian edistäminen on mahdollista vaiheittain seuraavasti:

1. Sijainti
 - Kuikkatien uimaranta
 - kunnan omistama ja ylläpitämä uimaranta
2. Toteutusmallin määrittely
 - kunnan oma toteutus vs. yhteistyömalli vs. toimija- ja vuokrausmalli
3. Kustannusarvion laatiminen
 - investointi + vuosittainen ylläpito
 - vaihtoehtojen vertailu
4. Riskienarviointi ja turvallisuussuunnitelma
 - suunnitelmat ja turvallisuusvarustus
 - käyttöohjeet ja opasteet
5. Rahoitusvaihtoehtojen selvittäminen
 - aloitteen mukaisesti hankerahoitus ja perintövarat
 - kunnan investointi
6. Päätöksenteko
 - investointipäätös tai päätös toteuttaa minimi vaatimuksena (ilman saunaa)
 - toteutus vaatii määrärahamuutoksen talousarvioon

Kysely avantouintipaikasta

Talviuintipaikan ylläpitomahdollisuuksia selvitettiin Kaavin kunnan toteuttamalla webropol kyselyllä, joka lähetettiin 72 eri sähköpostiosoitteeseen. Kyselyyn saatiin yhteensä neljä vastausta eri yhdistyksiltä. Vastauksista laadittu koonti on oheismateriaalina.

Kyselyn perusteella kiinnostus varsinaiseen ylläpitovastuuseen oli vähäistä. Yksikään vastaajista ei ilmoittanut olevansa valmis toimimaan päävastuullisena ylläpitäjänä, ja 75 % vastaajista ilmoitti, ettei ole kiinnostunut osallistumaan ylläpitoon. Yksi vastaajista ilmoitti mahdollisuudesta osallistua yksittäisten jäsenten talkootyön kautta, mutta toiminta nähtiin vapaaehtoisten mahdollisuuksien mukaan tapahtuvana eikä jatkuvana ylläpitovastuuna.

Ylläpitotehtävien osalta vastauksissa ei ilmennyt valmiutta osallistua esimerkiksi avannon ylläpitoon, siivoukseen, lämmitykseen tai maksuliikenteen hoitoon. Yksi vastaaja ilmoitti mahdollisuudesta osallistua viestintään ja käyttäjäohjeistukseen. Yhteistyömallina sopivimpana pidettiin useamman toimijan yhteisvastuuseen perustuvaa mallia.

Vastauksissa tuotiin esiin myös näkemyksiä toteutustavasta. Useassa vastauksessa katsottiin, että talviuintipaikka voitaisiin toteuttaa samalla tavoin kuin aikaisemmin Kaavilla on ollut käytössä. Osa vastaajista piti saunaa tarpeellisena, kun taas osa ei kannattanut saunan rakentamista lainkaan. Vastauksissa korostettiin käyttäjämaksujen merkitystä siten, että toiminnasta aiheutuvia kustannuksia katettaisiin käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Lisäksi ehdotettiin esimerkiksi pantillista avainjärjestelmää pukeutumistilan käyttöön.

Kyselyn perusteella voidaan todeta, että yhdistyksillä ei tällä hetkellä näyttäisi olevan valmiutta ottaa talviuintipaikan kokonaisvastuuta hoidettavakseen. Mahdollinen toteutus edellyttäisi siten kunnan merkittävää roolia ylläpidossa, koordinoinnissa tai toiminnan organisoinnissa.

Rahoitusmahdollisuudet

Talviuintipaikan mahdollisia rahoitusvaihtoehtoja on selvitetty Kehittämisyhdistys Kalakukko ry:ltä saadun tiedon perusteella. Kalakukko ry:n mukaan vastaavia avantouinti- ja saunahankkeita on rahoitettu alueella aikaisemmin sekä yritysten että yleishyödyllisten toimijoiden toteuttamina. Tukitaso on ollut välillä 35 – 50 %.

Kalakukko ry:n mukaan myös kunta voi toimia hankkeen hakijana. Mikäli hanke toteutetaan yleishyödylliseen, kaikkien kuntalaisten avoimeen käyttöön, investointituen taso voi olla enintään 50 %. Mikäli toteutus perustuu yhteistyömalliin, jossa yhdistys tai muu toimija osallistuu ylläpitoon tai toiminnan järjestämiseen, tulee vastuunjaosta, ylläpidosta ja mahdollisista vuokra- tai käyttöoikeuksista laatia riittävän pitkät ja selkeät sopimukset. Tuen pysyvyyssäännön vuoksi sopimusten tulee olla pääsääntöisesti vähintään 10 vuoden mittaisia. Tukea hakee yleensä se organisaatio, jonka taseeseen kohde tai rakennus kirjataan ja joka vastaa hankkeen kustannuksista sekä rahoituksen hakemisesta.

Kalakukko ry:n mukaan investointitukea voivat hakea yritykset, kunnat sekä yleishyödylliset rekisteröidyt toimijat. Yksityishenkilö ei voi hakea investointitukea. Tukea voidaan myöntää esimerkiksi rakentamiseen, rakenteisiin ja hankkeen toteuttamiseen liittyviin investointeihin.

Hankkeen suunnittelussa tulee huomioida erityisesti se, että rahoitushakemus tulee jättää vireille Hyrrä-sähköisessä asiointipalvelussa ennen varsinaisiin toteutustoimenpiteisiin ryhtymistä. Rakentamiseen liittyviä suunnittelukustannuksia voi kuitenkin syntyä hyväksyttävästi jo ennen hakemuksen vireilletuloa. Lisäksi hankkeen toteutus edellyttää riittäviä suunnitelmia, mahdollisten lupien selvittämistä sekä toteutus- ja ylläpitovastuiden määrittelyä ennen varsinaisen investointipäätöksen tekemistä.

Perintövarojen mahdollinen käyttö talviuintipaikan toteuttamiseen edellyttää kunnanhallituksen erillistä päätöstä sekä arviointia siitä, soveltuuko käyttötarkoitus perintövarojen käyttöperiaatteisiin ja kohdentamiseen.

Päätösehdotus

Tekninen ja ympäristölautakunta päättää

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen talviuintipaikan järjestämisestä sekä asian valmistelun yhteydessä laaditut selvitykset talviuintipaikan toteuttamistavoista, hyvistä ja huonoista puolista, ylläpidon vaatimuksista, kustannusarvioista, riskeistä, vastuista ja vastuunjaosta, asian edistämisestä ja jatkovalmistelun vaiheista, yhdistyksille toteutetusta kyselystä sekä rahoitusmahdollisuuksista,
2. todeta, että talviuintipaikan toteuttaminen edellyttää erillistä investointi- ja käyttötalousmäärärahaa, eikä talviuintipaikan toteuttamiseen ole varauduttu vuoden 2026 talousarviossa,
3. todeta, että alueen kehittäminen kokonaisuutena olisi tarkoituksenmukaisempaa kuin pelkän talviuintipaikan toteuttaminen. Alueen kokonaisvaltaisessa kehittämisessä voitaisiin tarkastella samanaikaisesti muun muassa laiturien, uimakopin tai pukeutumistilojen, leikki- ja liikuntavälineiden sekä muun virkistyskäyttöä palvelevan infrastruktuurin toteuttamista ja kehittämistä osana kunnan tulevien vuosien investointiohjelman,
4. todeta, että mahdollinen talviuintipaikan toteuttaminen edellyttää määrärahamuutosta talousarvioon tai asian huomioimista tulevien vuosien talousarvion ja investointiohjelman valmistelussa,
5. saattaa asian kunnanhallituksen ja edelleen valtuuston tietoon valtuustoaloitteeseen annettavana vastauksena.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet

kunnanhallitus
valtuusto